

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ВІДДІЛ**

**НОВІТНІ ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНСЬКОМУ
ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ**

**ТЕЗИ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
УНІВЕРСИТЕТУ**

(27–28 листопада 2024 року)

Харків 2024

Редакційна колегія:

Соломніков І. В. (відп. редактор), Індик Н. В.,

Семенцова О. В., Дудін О. А.,

Куценко М. Ю., Змій С. О., Рукавішников П. В., Харламова О. М.

СЕКЦІЯ ЕКОНОМІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

*Д-р екон. наук, професор, завідувач
кафедри економіки та управління
виробничим і комерційним бізнесом*

В. Л. Дикань,

доктори екон. наук, професор

В. О. Овчиннікова, доцент Г. В. Обруч

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

КОЛАБОРАТИВНЕ НАВЧАННЯ ЕКОНОМІЦІ

Високі темпи розвитку інформаційних технологій дали можливість сучасному суспільству диверсифікувати підходи для здійснення освітньої діяльності. Окрім традиційних форм навчання, у реальному освітньому просторі поширення набула дистанційна форма навчання у віртуальному середовищі. Мережеві технології дають змогу викладачам успішно проводити заняття як у реальному, так і віртуальному просторі, використовуючи підручники і навчальні посібники нового покоління, що включають цифровий компонент.

Робота з навчальними матеріалами на цифрових носіях допомагає оптимізувати навчання у віртуальному класі та ефективно формувати у здобувачів освіти необхідні компетенції. З метою підвищення ефективності онлайн-навчання, викладач повинен володіти інформаційними технологіями, забезпечувати необхідний навчальний контент, а також застосовувати різні підходи до навчання для вирішування численних проблем, які виникають на онлайн-заняттях, такі як низький рівень взаємодії між здобувачами та викладачами на занятті, проблема утримання уваги здобувачів, сприйняття і оброблення інформації, обмежені можливості контролю викладачами психологічного стану здобувачів, їхньої активності та залученості до процесу навчання та ін.

Одним із дієвих підходів, що допомагає впоратися з труднощами, які виникають, і підвищує ефективність навчання економічним наукам в онлайн-режимі, є колаборативне навчання (від англ. collaborative learning), що

передбачає групову роботу, за якої здобувачі обмінюються інформацією, ресурсами, спостерігають один за одним, оцінюють і вчаться один в одного.

Наразі велику увагу приділяють організації такого навчання в онлайн-середовищі, в основі якого лежать інформаційні технології та віртуальна взаємодія (Computer Supported Cooperative Learning (CSCL)). Прихильники такого підходу до навчання онлайн аналізують потенціал віртуальної взаємодії і доходять висновку, що взаємодія між здобувачами під час віртуальних занять сприяє успішному розвитку критичного мислення, пізнавального інтересу, вміння вирішувати проблеми.

Під час онлайн-занять здобувач виконують завдання, вирішують кейси і створюють навчальні продукти, при цьому викладач не лише передає знання, але й допомагає здобувачам транслювати знання самостійно, перетворюючи їх з пасивних слухачів на активних учасників.

Одним із найбільш відомих і поширених методів колаборативної навчальної діяльності є метод think-pair-share, техніка мозаїчного навчання, кейс-технології, метод перехресної генерації та ін. Детальне дослідження цих методів дає змогу дійти висновку, що колаборативне навчання є особистісно-орієнтованим інструментом, який сприяє підвищенню ефективності навчального процесу онлайн. Методи і техніки, застосовувані під час проведення групової роботи у віртуальному класі, допомагають здобувачам використовувати інтерактивні можливості навчання онлайн, задовольнити базові психологічні потреби в самостійності та компетентності, підвищити пізнавальний інтерес і внутрішню мотивацію, розвивати критичне та дизайн-мислення, активно взаємодіяти один з одним, а також отримувати і закріплювати необхідні знання, вміння та навички з економіки.

Якісне використання цифрового навчального контенту в поєднанні з організацією успішної взаємодії в контексті спільної навчальної роботи дає змогу викладачам вирішувати методичні, психологічні та організаційні проблеми, що виникають під час навчання у віртуальному просторі, допомагати здобувачам бути трансляторами знань у процесі формування компетенцій, необхідних сучасному фахівцю з економіки.